

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΗΝΕΛΟΠΗ Σ. ΔΕΛΤΑ

Για την Πατρίδα



Έλληνες και Βούλγαροι



Όσο ο Αυτοκράτορας Βασίλειος Β΄ βρισκόταν στη Μικρασία στα 995, για να ελευθερώσει το Χαλέπι, που το πολιορκούσε έναν χρόνο ολόκληρο ο Εμίρης της Αιγύπτου, οι Βούλγαροι πήραν θάρρος και, σαν καταστρεπτική αντάρα, έπεσαν στη Μακεδονία.

Βασιλέας τους ήταν τότε ο Σαμουήλ, άξιος αντίπαλος του Βασιλείου Β΄.

Ωφελήθηκε κείνος από την απουσία του Αυτοκράτορα και ρίχθηκε στη Μακεδονία με τον στρατό του, κυρίευσε πόλεις και φρούρια, έκαψε, ρήμαξε, αφάνισε ό,τι βρήκε στον δρόμο του, κατέκτησε

πάλι σε λίγους μήνες όλη τη χώρα που είχε βάλει τέσσερα χρόνια να την ελευθερώσει ο Βασίλειος.

Κι έτσι έγινε κύριος της Ηπείρου, της Βόρειας και Δυτικής Μακεδονίας, της Θράκης και της Θεσσαλίας.

Πρωτεύουσά του ήταν η Αχρίδα¹, ψηλά χτισμένη μέσα στ' άγρια βουνά, που σηκώνουν υπερήφανα και άφθαστα τις χίλιες κορυφές τους παράπλευρα στη λίμνη της Αχρίδας.

Στα τέλη του 995 έφθασε ο Σαμουήλ ως τη Θεσσαλονίκη, όπου φρούραρχος ήταν ο Αρμένης μάγιστρος* Γρηγόριος Ταρωνίτης.

Για να τον υποχρεώσει να βγει να πολεμήσει στον κάμπο, ο Σαμουήλ έστειλε ένα μικρό σώμα ως κάτω από τα κάστρα της πόλης, ενώ ο ίδιος, με τον υπόλοιπο στρατό, του έστηνε καρτέρι.

Ο Γρηγόριος ανέθεσε στον γιο του τον Ασώτη να βγει με την προφυλακή* να πολεμήσει τους Βουλγάρους προσκόπους. Και ο ίδιος ακολούθησε με όλη τη φρουρά που έμενε στη Θεσσαλονίκη.

1. Αχρίδα: ιδρύθηκε την εποχή του Χαλκού από τον Κάδμο με το όνομα Λυχνίδα ή Λυχνιδός. Μία από τις αρχαιότερες ελληνικές πόλεις που αποτέλεσε, κατά τους ιστορικούς, τη Βόρειο Ακρόπολη του Ελληνισμού.

Ο Ασώτης ήταν πολύ νέος.

Καταχαρούμενος που του ανέθεσε ο πατέρας του μια τέτοια σπουδαία εντολή, θέλησε να δείξει πως ήταν άξιος της εμπιστοσύνης του, βγήκε με τους διαλεχτούς του στρατιώτες και ορμητικά έπεσε πάνω στους εχθρούς.

Εύκολα τους έτρεψε σε φυγή. Αλλά στον ενθουσιασμό της νίκης απομακρύνθηκε πολύ κι έπεσε στην παγίδα που του είχε στήσει ο Σαμουήλ.

Ευθύς τον περικύκλωσαν οι Βούλγαροι. Αυτός σαν λιοντάρι πολεμούσε με μερικούς πιστούς του, και δεν εννοούσε να παραδοθεί.

Κοντά του ηρωικά πολεμούσε κι ένας του παιδικός φίλος, ο Αλέξιος Αργυρός.

Βλέποντας την καταστροφή αναπόφευκτη, του φώναξε ο Ασώτης:

– Τρέξε, ξέφυγέ τους, φθάσε ως τον πατέρα μου, πες του να έρθει όσο είναι καιρός ακόμη...

Ο Αλέξιος δεν περίμενε ν' ακούσει περισσότερα. Κέντησε* τα πλευρά του αλόγου του και πετάχθηκε ακράτητος ανάμεσα στους Βουλγάρους.

Με μια σπαθιά άνοιξε το κεφάλι του πρώτου που ζήτησε να τον σταματήσει, χτύπησε έναν δυο

άλλους, και ξεφεύγοντας από μέσα από τα βέλη που σαν βροχή έπεφταν γύρω του, έτρεξε κατά το φρούριο.

Ο μάγιστρος* ωστόσο είχε δει τον κίνδυνο που έτρεχε ο γιος του, και πηλάλα* κατάφθανε με τη φρουρά.

– Ο γιος μου! Πού είναι ο Ασώτης; φώναξε καθώς είδε τον Αλέξιο.

– Τρέχα! Πρόφθασε! Φθάσε! απάντησε λαχνασμένος ο Αλέξιος. Βαστά ακόμη, μα δεν του μένουν παρά μια φούχτα άντρες.

Και χωρίς να σταματήσει, γύρισε το άλογό του και ξαναρίχθηκε στη μάχη με τον Γρηγόριο και τους δικούς του.

Μάταια προσπάθησε ο Γρηγόριος να φθάσει ως τον γιο του. Τον περικύκλωσαν οι Βούλγαροι, και το πλήθος τους απέκοψε το μικρό ελληνικό σώμα.

Ο μάγιστρος* είδε τον κίνδυνο κι εννόησε* πως ελπίδα σωτηρίας δεν του έμενε. Βαριά πληγωμένος κιόλας, έγειρε στον Αλέξιο, που πολεμούσε κοντά του, και του έχωσε στο χέρι ένα χρυσομάνικο μαχαίρι, στολισμένο με πολύτιμες πέτρες.

– Δώσε το αυτό του Ασώτη, είπε, και πες του να

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

το μπήξει στο στήθος του κάλλιο*, παρά να ξεχάσει τι χρωστά στην πατρίδα.

Στην αγριότητα της μάχης, μόλις πρόφθασε ο Αλέξιος να κρύψει το μαχαίρι στον κόρφο* του.

Και ο μάγιστρος* έπεσε από το άλογο νεκρός.

Χτυπώντας με λύσσα τους εχθρούς, ο Αλέξιος προσπάθησε, με το σπαθί του, ν' ανοίξει δρόμο ως τον Ασώτη, που τον έβλεπε ακόμη γερό στο άλογό του. Μα τη στιγμή που έφθανε πια κοντά του, το ζώο κυλίστηκε στα χώματα σκοτωμένο, σέρνοντας μαζί και τον Ασώτη.

Μ' έναν πήδο βρέθηκε κι ο Αλέξιος καταγής.

– Πάρε το άλογό μου! φώναξε. Γρήγορα! Φύγε! Ωστόσο κρατώ τους εχθρούς...

Ήταν πια αργά. Το πλήθος των Βουλγάρων έπεσε απάνω τους, τους καταπόνησε, τους αιχμαλώτισε.

Και δεμένους τους έσυραν στον Σαμουήλ.

Αφού σκοτώθηκε ο Ταρωνίτης και καταστράφηκε η φρουρά τους, οι Θεσσαλονικιοί κλείστηκαν στην πόλη τους και με τρόπο περίμεναν την εκδίκηση του Σαμουήλ.

Αυτός όμως δεν σκοτίστηκε πια με αυτούς, δεν έχασε καιρό σε πολιορκίες.

Ξένοιαστος πως πίσω του δεν άφηνε δυνάμεις ελληνικές που μπορούσαν να εμποδίσουν τους σκοπούς του, παράτησε τη Θεσσαλονίκη και τράβηξε για την Ελλάδα, αφού πρώτα έστειλε τους αιχμαλώτους του με συνοδεία στην Αχρίδα.

Στο μεταξύ ο Αυτοκράτορας είχε επιστρέψει στη Βασιλεύουσα, όπου έμαθε την καταστροφή της φρουράς της Θεσσαλονίκης, και το τέλος του Γρηγορίου Ταρωνίτη. Ταράχθηκε, φουρκίστηκε* για την επιτυχία του Σαμουήλ, αλλά και λυπήθηκε πολύ, γιατί ο Ταρωνίτης ήταν ένας από τους αγαπημένους του στρατηγούς.

Με τη συνηθισμένη του όμως δραστηριότητα, παραμέρισε πένθη και λύπες και, χωρίς να χάσει καιρό, έστειλε αμέσως έναν από τους ικανότερους του στρατηγούς, τον Νικηφόρο Ουρανό, με μεγάλο στρατό, να σταματήσει τους Βουλγάρους.

Ο Σαμουήλ είχε κατεβεί στην Ελλάδα και είχε προχωρήσει ως μέσα στην Πελοπόννησο.

Όπου περνούσε, δεν άφηγε πίσω του παρά στάχτη κι ερείπια.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Εκεί του έφθασε η είδηση πως καινούριος στρατηγός είχε φθάσει στη Θεσσαλονίκη με στρατό.

Ευθύς γύρισε πίσω, πέρασε τον Ισθμό της Κορίνθου, ανέβηκε στη Στερεά Ελλάδα, και σταμάτησε στον Σπερχειό, που ήταν πλημμυρισμένος και τον εμπόδιζε να περάσει με τον στρατό του.

Εκεί, κοντά στις Θερμοπύλες, κατέβηκε και τον πρόφθασε ο Ουρανός.

Ο ποταμός χώριζε τα δύο στρατόπεδα και ο Σαμουήλ και οι στρατιώτες του, με την ιδέα πως τα πλημμυρισμένα νερά θα εμπόδιζαν τους Έλληνες να περάσουν, δεν ανησύχησαν.

Ο Νικηφόρος Ουρανός όμως ζήτησε και βρήκε μια ρηχοτοπιά*, και το βράδυ, σιωπηλά, πέρασε με όλο του το στρατό στην άλλη όχθη, όπου έπεσε πάνω στο κοιμισμένο στρατόπεδο των εχθρών και τους κατάκοψε.

Τόσοι Βούλγαροι σκοτώθηκαν εκείνη τη νύχτα, που ύστερα από είκοσι χρόνια, όταν πέρασε αποκεί ο Βουλγαροκτόνος πηγαίνοντας στην Αθήνα, ο ίδιος σάσπισε σαν είδε τ' αμέτρητα κόκαλα σκορπισμένα άταφα, που άσπριζαν την πεδιάδα ως πέρα.

Ο Σαμουήλ κι ο γιος του ο Ρωμανός πληγώθηκαν και οι δύο σ' αυτήν τη μάχη.

Κρυμμένοι όλη μέρα ανάμεσα στα πτώματα, έμειναν απαρατήρητοι. Και αφού νύχτωσε, σηκώθηκαν κι έφυγαν κρυφά.

Αψηφώντας τις πληγές τους και την κούραση, περπατούσαν τη νύχτα και κρύβονταν την ημέρα.

Μέρες και μέρες και με την επιμονή και το θάρρος τους, που δεν το έχασαν ποτέ, οι δύο αυτοί γενναίοι άντρες κατόρθωσαν να περάσουν τα βουνά της Αιτωλίας και τ' άγρια κορφοβούνια του Πίνδου, και να φθάσουν στην Ήπειρο, όπου είχαν συγκεντρώσει τις υπόλοιπες στρατιωτικές τους δυνάμεις και όπου ήξεραν πως οι Έλληνες δεν μπορούσαν να τους ακολουθήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Σκλαβιά



Στο μεταξύ, ο Ασώτης με τον Αλέξιο και μερικούς άλλους αιχμάλωτους Έλληνες έμειναν κλεισμένοι στην Αχρίδα.

Τους είχαν στο παλάτι, στην υπηρεσία της βασιλικής οικογένειας, όπου, σχετικώς, δεν κακοπενούσαν και πολύ. Μαθημένοι όμως στον βυζαντινό πολιτισμό, που ήταν ο λεπτότερος εκείνης της εποχής, ένιωθαν βαρύτερα τη βαρβαρότητα του κατακτητή, αγανακτούσαν με τη σκληράδα, τη βαναυσότητα του Βουλγάρου, που εκδηλωνόταν σε κάθε τους επαφή, ακόμα και στις πιο ασήμαντες περιστάσεις της καθημερινής τους υπηρεσίας.

Και η ιδέα μόνο πως ήταν αιχμάλωτοι και στα ξένα τούς απέλπιζε.

– Δεν ξέρω τι περιμένω για να μπήξω το μαχαίρι του πατέρα μου στην καρδιά μου! έλεγε κάποτε ο Ασώτης του Αλέξιου. Τι χειρότερο μπορεί να μας συμβεί; Μένουμε δούλοι εδώ, δεν μπορούμε να υπηρετήσουμε τον Βασιλιά μας, και ωστόσο ο εχθρός ρημάζει την Ελλάδα. Τι ελπίζουμε και τι περιμένουμε;

– Περιμένουμε περίσταση να δώσουμε τη ζωή μας στην πατρίδα, απαντούσε ο Αλέξιος.

– Μα πώς να τη δώσουμε, αφού μας κρατούν εδώ κλεισμένους; επέμενε ο Ασώτης.

– Παντού και πάντα μπορεί κανείς να υπηρετήσει την πατρίδα του, έλεγε ο Αλέξιος. Και τη ζωή σου δεν έχεις δικαίωμα να τη σπαταλήσεις ή να την πετάξεις. Ξόδεψέ τη, δώσε τη, μα με τρόπο που να ωφελήσει. Δεν χρησιμεύει να πεθάνουμε από αγάπη ή από λύπη για την πατρίδα. Πρέπει ο θάνατός μας να ωφελήσει σε κάτι. Ειδεμής, είναι άχρηστος.

Για την Πατρίδα

Την εποχή της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας δύο νέοι, ο Ασώτης Ταρωνίτης και ο Αλέξιος Αργυρός, πιάνονται αιχμάλωτοι όταν ο βουλγαρικός στρατός καταλαμβάνει τη Θεσσαλονίκη. Η κόρη του Βούλγαρου βασιλιά Σαμουήλ ερωτεύεται τον Ασώτη και ο βασιλιάς ελευθερώνει τους δύο νέους προσφέροντάς τους αξιώματα και υψηλές θέσεις.

Όταν ο Βούλγαρος βασιλιάς επιτίθεται εκ νέου στο Βυζάντιο, οι δύο φίλοι εγκαταλείπουν τα προνόμιά τους και επιστρέφουν στην πατρίδα τους, όπου ο Αλέξιος αρραβωνιάζεται τη Θέκλα.

Ο πόλεμος ανάμεσα στις δύο χώρες συνεχίζεται και ο Αλέξιος αναλαμβάνει μια επικίνδυνη αποστολή που του εμπιστεύεται ο αυτοκράτορας. Η Θέκλα μεταμφιέζεται σε αγόρι και ακολουθεί τον αγαπημένο της. Το νεαρό ζευγάρι, στην προσπάθειά του να φέρει εις πέρας την αποστολή, θα εμπλακεί σε δραματικές περιπέτειες και θα αντιμετωπίσει θανάσιμους κινδύνους. Μοναδικά όπλα του νεαρού ζευγαριού η αυτοθυσία και η πίστη σε ανώτερα ιδανικά που ξεπερνούν το προσωπικό συμφέρον.

www.minoas.gr



9 786180 215496
ISBN 978-618-02-1549-6

ΚΩΔ. 16652